

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра оториноларингології з офтальмологією

СИЛАБУС

МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ, ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ ТА ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

Модуль «Медсестринство в офтальмології»
обов'язкова навчальна дисципліна

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	223 «Медсестринство»
кваліфікація освітня	бакалавр медсестринства
кваліфікація професійна	сестра медична/брат медичний
освітньо-професійна програма	«Медсестринство»
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення	2 курс IV семестр
навчальної дисципліни	

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Ряднова Віта Вікторівна, к.мед.н., доцент
Профайл викладача (викладачів)	https://otorhin-ophthalm.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532) 68-81-74
E-mail:	ophthalmology@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://otorhin-ophthalm.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Обсяг навчальної дисципліни**

Кількість кредитів / годин – 2/60, із них:

Лекції (год.) – 8

Практичні (год.) – 22

Самостійна робота (год). – 30

Вид контролю: залік

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни – обов'язкова

Рік навчання – 2-й

Семестр - IV .

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які науково-практичні працівники пред'являють до здобувачів вищої освіти при вивченні клінічної дисципліни «Медсестринство в офтальмології», ґрунтується на засадах академічної доброчесності та побудована з урахуванням норм законодавства України, Статуту, положень ПДМУ та інших нормативних документів.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Навчальна дисципліна базується на свідомому та сумлінному виконанні здобувачами вищої освіти своїх обов'язків, дотримання прийнятих у суспільстві загальних правил та норм поведінки.

Нормативні документи, що регламентують організацію навчального процесу на кафедрі та в університеті можна знайти за [посиланням](https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoryngu-osvity/informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k) (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoryngu-osvity/informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k>).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Медсестринство в офтальмології», дотримуючись принципів академічної доброчесності, які висвітлені в Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/acuIqVmfy9EklnqGTDeNGxcZYY09NpWN3T2KFdps.pdf)

Здобувачі вищої освіти академії обов'язково повинні дотримуватись «Правил внутрішнього розпорядку для студентів ПДМУ». Обов'язковим є систематичне відвідування усіх видів навчальних занять (окрім випадків з поважних причин), які проводяться за розкладом згідно графіку навчального процесу у відповідності з робочими навчальними планами та програмою дисципліни. Здобувачі вищої освіти мають приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу, запізнення на заняття не допускаються.

Мовою освітнього процесу є державна мова, а для здобувачів освіти міжнародного факультету додатково англійська або російська, за їх вибором (визначається згідно угоди про навчання).

Під час навчально-виховного процесу на кафедрі здобувачі вищої освіти мають бути присутніми у змінному медичному одязі (халат та шапочка) та у змінному взутті, предмети одягу повинні бути чистими та випрасуваними.

Упродовж практичних та лекційних занять з дисципліни здобувачам вищої освіти заборонено виходити з аудиторії без дозволу викладача,

користуватися підручниками, посібниками, конспектами, мобільними телефонами чи іншими електронними засобами, що здатні транслявати матеріали, чи іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача; займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу; вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику; вчиняти протиправні дії; здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.

Відпрацювання незадовільних оцінок на кафедрі оториноларингології з офтальмологією розпочинається за 2 тижні до закінчення семестру і проводиться виключно у випадку, коли здобувач освіти має середній бал поточної успішності модуля з дисципліни менше 3,0 до досягненням ним мінімального.

З метою дотримання правил академічної доброчесності під час навчання на кафедрі оториноларингології з офтальмологією **здобувачі освіти повинні:**

- самостійно виконувати завдання поточного та підсумкового контролю;
- посилатися на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної та наукової діяльності;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Під час перебування на кафедрі здобувачі освіти повинні дотримуватися вимог:

- дотримуватись ділового стилю одягу;
- підтримувати порядок в навчальних кімнатах;
- дбайливо відноситися до майна (меблів, обладнання), що знаходяться у навчальних приміщеннях кафедри;
- не виносити без дозволу викладача речі та обладнання з навчальних кімнат та приміщень кафедри
- поводити себе гідно, тактовно, зберігати витримку і самоконтроль.

При організації освітнього процесу на кафедрі оториноларингології з офтальмологією викладачі і здобувачі освіти діють відповідно до наступних нормативних документів:

Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському
державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrBbEY.pdf

Правила внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету;

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/OaN2nwysLPFAUDRvuDPvFSpzM1j9E9CwQQkgr93b.pdf

Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті; https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEsz3ZJ1peVh33PidlmTM3uuyo.pdf

- Положення про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/BGUZVLhZvFmIMvpYzHnEFfb9IIwhTrEjOaaFdpTd.pdf

Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/d2v3WhcBOWnuedYRoBKRe7k1xnl4KtbB2r2NR2CG.pdf

Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна дисципліна «Медсестринство в офтальмології» спрямована на підготовку медичної сестри як основного помічника лікаря-офтальмолога та спеціаліста з догляду за хворими. Робота медичної сестри полягає у виконанні призначень лікаря, догляді за хворими, проведенні відповідальних маніпуляцій, наданні долікарської допомоги. Крім цього, в коло обов'язків середнього медичного персоналу входить підготовка до роботи інструментарію, лікарських засобів, ведення медичної документації, допомога під час обстеження пацієнта, підготовка хворого до оперативного втручання, робота в якості операційної та перев'язочної сестри. Необхідність і важливість викладання медсестринства в офтальмології обумовлені стрімким розвитком офтальмології, що супроводжується активним застосуванням новітніх діагностичних методів дослідження і хірургічних втручань, а також широкою поширеністю офтальмологічних захворювань та їхніх ускладнень. Знання основних питань догляду за пацієнтами з офтальмологічними захворюваннями сприяє забезпеченню не тільки ефективного лікування і профілактики офтальмологічних нозологій, а й запобігає розвитку тяжких хронічних захворювань з боку інших органів і систем макроорганізму. Під час

вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в офтальмології» здобувачі вищої освіти засвоюють теоретичні знання з питань етіології, патогенезу, клінічних симптомів основних офтальмологічних захворювань, оволодівають необхідними практичними навичками, які застосовують в діагностиці та лікуванні пацієнтів з офтальмологічними захворюваннями, та, загалом, покликані на покращення якості життя, збереження здоров'я та працездатності людини.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити. Вивчення дисципліни «Медсестринство в офтальмології» базується на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти з дисциплін: основи медичного права України, анатомія та фізіологія людини, патологія, фармакологія та медична рецептура, мікробіологія, охорона праці в галузі.

Постреквізити. Вивчення дисципліни «Медсестринство в офтальмології» закладає основи для подальшого вивчення здобувачами вищої освіти таких дисциплін як медсестринство в інфектології та епідеміологія, медсестринство в хірургії, медсестринство в оториноларингології, медсестринство в педіатрії, медсестринство в дерматології та венерології, медсестринство в неврології та психіатрії.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в офтальмології» є здобуття здобувачами вищої освіти систематизованих знань і професійних навичок з організації стратегії і тактики дій медичного працівника при наданні медичної допомоги в офтальмології вмінь застосовувати знання у процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Медсестринство в офтальмології» є:

- Засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації стратегії і тактики дій медичного працівника при наданні медичної допомоги в стаціонарі офтальмологічного профілю, а також забезпечення необхідного догляду за хворим на всіх етапах лікування;
- Набуття основних практичних навичок з догляду за хворим в умовах офтальмологічного стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму;

- Формування у здобувачів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Згідно з вимогами ОПП «Медсестринство» навчальна дисципліна «Медсестринство в хірургії, отоларингології та офтальмології» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти *компетентностей*:

Інтегральна компетентність:

Бакалавр медсестринства здатний вирішувати практичні проблеми і задачі діяльності у галузі охорони здоров'я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук в умовах комплексності та невизначеності.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

С(Ф)К.01.Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

С(Ф)К.02.Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

С(Ф)К.03.Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

С(Ф)К.04.Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

С(Ф)К.05.Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

С(Ф)К.06.Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), етичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

С(Ф)К.07.Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

С(Ф)К.08.Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

С(Ф)К.09.Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі.

С(Ф)К.12.Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

С(Ф)К.13.Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

С(Ф)К.14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

С(Ф)К.15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

ПРН 1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).

ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації 223.01 Медсестринство: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування.

ПРН 11. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта (за списком 4).

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму (за списком 5).

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 8).

ПРН 15. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 9).

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 10).

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення модуля «Медсестринство в офтальмології» навчальної дисципліни «Медсестринство в хірургії, отоларингології та офтальмології» здобувачі вищої освіти повинні **знати та вміти:**

знати:

- анатомію, фізіологію органу зору;
- патологічні стани при захворюваннях органу зору, їх причини, симптоми, методи лікування та догляду;
- роль медичної сестри в лікувально-діагностичному процесі, відповідальність за своєчасність і правильність виконання медичних маніпуляцій;
- значення догляду за хворими як лікувального фактора; правила дотримання медичної етики та деонтології;

вміти:

- виконувати найпоширеніші маніпуляції;

- надавати першу долікарську допомогу;
- підготувати необхідні лікарські засоби та інструменти для огляду хворого;
- підготувати хворого до оперативного втручання;
- дотримуватися правил та режиму дезінфекції, передстерилізаційної обробки та стерилізації інструментарію, асептики й антисептики;
- належно вести медичну документацію;
- проводити догляд за хворими в офтальмологічному відділенні, поліклініці, вдома.

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Модуль «Медсестринство в офтальмології»

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Анатомо-фізіологічні особливості будови органу зору .. Клінічна анатомія та фізіологія очного яблука, придаткового та допоміжного апарату ока. Сучасні методи дослідження органу зору.	2
2	Зорові функції. Методи дослідження. Центральний та периферичний зір. Візометрія. Переметрія. Дослідження кольоросприйняття та сутінкового зору. Дослідження бінокулярного зору.	2
3	Червоне око: Запальні захворювання переднього відділу ока. Блефарити, кон'юнктивіти, кератити, склерити, ірідоцикліти.	2
4	Ушкодження органа зору. Контузії, поранення ока та придаткового папарату. Клініка, діагностика. Надання невідкладної допомоги	2

Семінарські заняття програмою не передбачені.

**Тематичний план практичних занять
із зазначенням основних питань, що розглядаються на
практичному занятті**

Модуль «Медсестринство в офтальмології»		
№ з/п	ТЕМА	К-ть год.
1	Клінічна анатомія та фізіологія органу зору . - Анатомія сітківки та зорових шляхів. - Вивчення нормальної гостроти зору. - Методи вивчення центрального зору. - Теорії колірної зору. - Методи визначення кольорового зору, види порушення кольоровідчуття. - Поняття поля зору та види порушення периферичного зору - Методи визначення поля зору, нормальні межі на білий та хроматичні кольори. - Світловідчуття, теорія світловідчуття. - Визначення і види адаптації. - Методи визначення темної адаптації, види порушення та їх лікування.	2
2	Рефракція та акомодация. -Поняття рефракції. Фізична рефракція. - Одиниці вимірювання сили оптичних лінз. - Хід променів в еметропічному очі. -Хід променів в міопічному очі, принципи корекції. - Хід променів в гіперметропічному очі, принципи корекції. - Методи визначення рефракції (суб'єктивний та об'єктивний). -Астигматизм, принципи корекції. - Поняття анізотропії, принципи корекції. - Механізм акомодации. - Характеристика пресбіопії. Методи корекції пресбіопії	2

3	Порушення бінокулярного зору. Косоокість. - Головні умови бінокулярного зору. Значення бінокулярного зору у виборі професії. - Спів дружня косоокість, діагностика, види. - Прихована косоокість, клініка, діагностика. - Уявна косоокість, клініка діагностика. - Принципи лікування співдружньої косоокості. - Паралітична косоокість, її ознаки, диференційна діагностика, методи лікування	2
4	Захворювання повік, орбіти, слізних органів та кон'юнктиви -Анатомо-фізіологічні особливості будови повік та орбіти. -Методи дослідження повік (простий виворіт, огляд края повік) та орбіти. -Запальні захворювання края повік, методи лікування. - Алергічні та дистрофічні захворювання повік. -Захворювання нервово-м'язового апарату. Клініка, діагностика і принципи лікування захворювань орбіти.. -Анатомо-фізіологічні особливості будови слізного апарату та кон'юнктиви. -Методи дослідження слізного апарату та кон'юнктиви. Кольорові проби. Взяття мазка з кон'юнктивальної порожнини - Клініка, діагностика і лікування гострого і хронічного дакриоцистита. - Особливості лікування дакриоцистита новонароджених. -Клініка, діагностика та лікування бактеріальних кон'юнктивітів. -Різновиди вірусних кон'юнктивітів. - Клініка весняного кон'юнктивіту.	2

	-Дистрофічні зміни кон'юнктиви (птерігіум, пінгвекула	
5	Захворювання зовнішньої оболонки ока (рогівки, склери). -Анатомо-фізіологічні особливості будови рогівки і склери - Методи дослідження зовнішньої оболонки ока - Описати корнеальний синдром - Класифікація захворювань зовнішньої оболонки ока. - Кератити. Класифікація.. -Етіологія, патогенез, клініка екзогенних та ендогенних кератитів. -Етіологія, патогенез, клініка склеритів, епісклеритів.	2
6.	Захворювання кришталика. - Анатомо-фізіологічні особливості кришталика. - Методи дослідження кришталика. - Класифікація захворювань кришталика. -.Класифікація катаракт. Стадії розвитку вікової катаракти. -Основні клінічні симптоми та лікування вікової катаракти. - Афація: ознаки, способи корекції. -.Вроджена патологія кришталика. Тактика офтальмолога при вродженій катаракті. -Сучасні методи лікування катаракти.	2
7	Захворювання судинної оболонки. -Анатомо-фізіологічні особливості будови судинного тракту. - Методи дослідження судинного тракту. -Клінічні ознаки фібринозного та серозного іридоцикліту - Ускладнення і наслідки іридоциклітів. - Лікування іридоциклітів. - Клінічна характеристика хоріоїдитів, їх лікування та наслідки	2
8	.Захворювання сітківки. Невідкладні стани в офтальмології (гостра непрохідність центральної вени сітківки та її гілок,	2

	емболія центральної артерії сітківки, відшарування сітківки, ретинопатія передчасно народжених дітей). -Анатомо-фізіологічні особливості будови сітківки. Методи дослідження сітківки. -Класифікація захворювань сітківки. -Гостра непрохідність центральної вени і артерії сітківки, клініка, діагностика, лікування. -Відшарування сітківки. Етіологія, патогенез, лікування. - Ретинопатія передчасно народжених дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.	
9	Глаукоми. Захворювання зорового нерва -Анатомо-фізіологічні особливості будови кута передньої камери ока. - Механізм регуляції та методи дослідження ВОТ. - Класифікація глаукоми. - Вроджена та набута глаукома. Етіологія, патогенез. - Класифікація, клініка, діагностика первинної глаукоми. - Принципи лікування глаукоми .-Клініка гострого нападу глаукоми, невідкладна допомога. - Профілактика виникнення глаукоми. -Анатомо-фізіологічні особливості будови зорового нерву. Сучасні методи діагностики зорового нерву. - Класифікація захворювань зорового нерву. -Клініка, діагностика та лікування невриту та ретробульбарного невриту зорового нерва - Клініка ,діагностика та лікування застійного диску зорового нерва. - Атрофії зорового нерву. Етіологія, клініка, діагностика.	2
10	. Ушкодження органу зору. Невідкладна допомога. -Класифікація поранень органу зору. - Клінічна характеристика контузій, лікування.	2

	- Класифікація опіків за ступенем тяжкості. - Перша допомога при опіках різного походження. - Можливості консервативної терапії і хірургічного лікування при опіках та їх наслідки. - Класифікація та ознаки проникаючих поранень. - Невідкладна допомога при проникаючих пораненнях органу зору. - Обсяг обстеження хворих з проникаючими пораненнями. Способи локалізації внутрішньоочних сторонніх тіл. - Принципи хірургічної обробки ран очного яблука і придатків ока.-	
11	Залік	2
	Разом:	22

Самостійна робота студентів
Модуль «Медсестринство в офтальмології».

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	12
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік): Зміни органу зору при загальних захворюваннях - Патологічні зміни органу зору при гіпертонічній хворобі. - Патологічні зміни при ендокринних захворюваннях. - Патологічні зміни органа зору при токсикозі вагітних. - Характерні зміни очного дна при хронічній мієломній лейкемії і лімфоїдній лейкемії. Новоутворення органу зору - Класифікація новоутворень. - Сучасні методи діагностики та лікування - Принципи хірургічного лікування доброякісних новоутворень придаткового апарату ока.	3 3

	Патологія скловидного тіла. - Класифікація захворювань скловидного тіла. - Сучасні методи діагностики патології скловидного тіла. - Лікування помутнінь скловидного тіла. - Особливості догляду за пацієнтами в післяопераційному періоді.	3
	Ускладнення проникаючих поранень органу зору - Класифікація ускладнень. - Поняття симпатичної офтальмії - Сучасні методи лікування ускладнень проникаючих поранень ока.	3
	Орбітальні ускладнення синуситів. - Класифікація ускладнень синуситів - Клініка, діагностика та лікування остеоперіоститів. - Клініка, діагностика та лікування флегмони орбіти	3
3	Підготовка до заліку	3
Разом:		30

Індивідуальні завдання – робочою навчальною програмою не передбачені.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до заліку:

1. Допоміжний апарат ока, будова, функції.
2. Функції сітківки, рогівки, склери, судинної оболонки, кришталика, зорового нерва.
3. Будова оптичної системи ока.
4. Функції органа зору і методи їх визначення.
5. Причини розвитку міопії, гіперметропії, астигматизму, їх корекція.
6. Рецепти на прості окуляри для далі і читання, при різних ступенях міопії, гіперметропії, пресбіопії, астигматизмі.
7. Бактеріальний і вірусний кон'юнктивіти. Причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
8. Алергічний кон'юнктивіт, причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
9. Трахома. Етіологія, особливості діагностики. Етапи медсестринського процесу.
10. Блефарити. Медсестринська діагностика, догляд, спостереження.

11. Ячмінь. Причини, ознаки, лікування, профілактика.
12. Дакріюстит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
13. Дакріoadеніт. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
14. Косоокість. Класифікація. Способи визначення. Диференціальна діагностика співдружньої і паралітичної косоокості.
15. Лікування косоокості. Роль сестри медичної в профілактиці ускладнень.
16. Флегмона орбіти. Причини, ознаки, лікування. Роль медичної сестри в догляді, профілактиці ускладнень.
17. Остеоперіостит. Види, причини виникнення. Медсестринський процес при різних видах остеоперіостита.
18. Склерити, їх види. Медсестринська діагностика, лікування, профілактика.
19. Гострий кератит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, спостереження, лікування. Профілактика ускладнень.
20. Гострий іридоцикліт. Хоріоїдит. Причини виникнення. Медсестринська діагностика, лікування, профілактика ускладнень.
21. Захворювання сітківки. Емболія центральної артерії сітківки. Причини виникнення, медсестринська діагностика. Лікування, профілактика ускладнень.
22. Тромбоз центральної вени сітківки. Етапи медсестринського процесу.
23. Крововилив у сітківку. Причини виникнення. Етапи медсестринського процесу.
24. Катаракта. Класифікація. Особливості діагностики, лікування, в залежності від стадії. Медсестринський процес при катаракті. Ускладнення, їх профілактика.
25. Неврит зорового нерва. Причини виникнення. Роль медсестри в діагностиці, лікуванні. Профілактика ускладнень.
26. Атрофія зорового нерва. Причини виникнення. Медсестринська діагностика. Особливості профілактики і лікування.
27. Глаукома. Механізм виникнення, фактори, що сприяють. Класифікація. Стадії глаукоми. Медсестринський процес при глаукомі.
28. Проби на глаукому.
29. Гострий приступ глаукоми. Причини виникнення. Медсестринська діагностика. Невідкладна допомога.
30. Класифікація ушкоджень органа зору. Види контузій. Медсестринська діагностика і допомога. Профілактика ускладнень.
31. Ознаки важких ушкоджень ока. Етапи медсестринського процесу. Роль медсестри в профілактиці травм органа зору.

Перелік практичних навичок

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органа зору.
2. Оцінювати результати обстежень.
3. Визначати функції органа зору.
4. Визначати гостроту зору.
5. Визначати поле зору.
6. Визначати кольоросприйняття.
7. Проводити профілактику ускладнень захворювань ока.
8. Оцінювати вікові зміни з боку органа зору.
9. Визначати рефракцію.
10. Проводити корекцію аномалій рефракції.
11. Надавати невідкладну допомогу.
12. Закапувати очі.
13. Закладати мазь за повіку.
14. Вивертати повіку.
15. Вимірювати внутрішньоочний тиск.
16. Проводити проби на глаукому.
17. Визначати стадії глаукоми.
18. Перевіряти прохідність слізних шляхів.
19. Проводити коларголову пробу.
20. Промивати слізні шляхи.
21. Вводити ліки під кон'юнктиву.
22. Виконувати всі види ін'єкцій.
23. Накладати монокулярну пов'язку.
24. Накладати бінокулярну пов'язку.
25. Проводити оклюзію здорового ока.
26. Проводити масаж повік.
27. Обробляти хрящовий край повік.
28. Проводити взяття крові на біохімічне дослідження.
29. Проводити взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.
30. Здійснювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом.
31. Володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій.
32. Надавати екстрену допомогу при невідкладних станах.
33. Дотримуватись правил особистої безпеки і гігієни.
34. Проводити диспансерне спостереження за пацієнтами з хронічною патологією.

35. Проводити санітарно-освітню роботу серед населення з питань профілактичної медицини.

36. Забезпечувати лікувально-охоронний і санітарно-протиепідемічний режим в лікувально-профілактичних установах 3

7. Заповнювати медичну документацію.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Система поточного контролю та підсумкового контролю.

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нової навчальної дисципліни з метою діагностики вхідного рівня знань здобувачів вищої освіти та визначення можливості сприйняття, а також їх готовності до засвоєння даної навчальної дисципліни. За результатами вхідного контролю відбувається організація індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками під час практичних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачем вищої освіти у процесі навчання і формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками систематично під час практичних занять. Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (Табл.1).

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення відповідної дисципліни. З початком викладання дисципліни науково-педагогічний працівник доводить до відома здобувачів вищої освіти вимоги до поточного контролю знань.

Оцінка виставляється викладачем у «Журнал обліку відвідування та успішності студентів» наприкінці заняття.

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
---------------------	---------------	---------------------

5 (відмінно)	А	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	В	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	С	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Підсумковий контроль проводиться на останньому практичному занятті у формі заліку. **Залік** проводиться на останньому практичному занятті за результатами поточного оцінювання. Цей вид *підсумкового контролю* не передбачає ніяких додаткових письмових робіт чи тестування.

До заліку допускаються здобувачі вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних та

практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи та виконали всі вимоги з навчальної дисципліни, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано).

Результати навчання – «середня оцінка з дисципліни» має бути внесена в академічний журнал. У разі виконання студентом умов отримання заліку, викладач виставляє у залікову відомість «зараховано».

У випадку, коли середня оцінка за дисципліну нижче «3,0», студент не отримує залік. Викладач вносить у першу залікову відомість «не зараховано» і кількість балів, яку набрав студент за дисципліну. Викладач здає відомість у деканат в день останнього заняття. Здобувачі освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3», повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру, в іншому випадку здобувач вищої освіти може бути відрахований, як такий що не виконав навчальний план.

Причини не зарахування можуть бути наступні:

- а) здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій. Позначка «н/в» (не виконав);
- б) здобувач вищої освіти відвідав усі заняття (практичні, лекційні), але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність. Позначка «н/д» (не допущений) у колонці.

При організованому перескладанні заліку групою здобувачів вищої освіти використовується загальна відомість.

Персональна відомість перескладання заліку (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем). Здобувач вищої освіти має право на перескладання заліку, до закінчення вивчення відповідної дисципліни.

Методи навчання:

- Вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- Наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- Практичні (вирішення ситуаційних задач, виконання практичної та дослідної роботи);
- Тематичні дискусії;
- Імітаційні ігри;

- Кейс-метод;
- Презентації, проблемний виклад матеріалу.

Форми та методи оцінювання:

Основними методами контролю знань здобувачів вищої освіти є: усний контроль, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.

Вхідний контроль на початку вивчення дисципліни проводиться у вигляді вирішення тестових завдань для оцінювання початкового рівня знань здобувачів освіти.

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення певної теми для визначення якості засвоєння певного обсягу навчального матеріалу, рівня сформованості окремої навички або вміння шляхом усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, письмового контролю знань і умінь за допомогою письмових робіт (письмові відповіді на питання, вирішення ситуаційних завдань з обґрунтуванням) тестового контролю з використанням набору стандартизованих завдань (тести відкритої та закритої форми), програмованого контролю з використанням комп'ютерних програм для тестування, практичної перевірки, самоконтролю.

Підсумковий контроль проводиться на останньому практичному занятті за результатами поточного оцінювання та не передбачає ніяких додаткових письмових робіт чи тестування на останньому занятті.

Методичне забезпечення:

1. Рекомендована література.
2. Мультимедійні презентації лекцій.
3. Силабус.
4. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти (тести різних рівнів складності, ситуаційні задачі, комп'ютерні контролювальні програми).
5. Календарно-тематичні плани лекцій, тематичні плани практичних занять.

Рекомендована література:

Основна:

1. Г.Д.Жабоедов, Р.П.Скрипник Офтальмологія: Підручник.: ВСВ «Медицина», 2018. – 296 с.

2. Риков С.О., Шаргородська І.В., Денисюк Л.І. Порушення рефракції та акомодатії: Практикум лікаря: ВСВ Медицина, 2019. – 148 с.
3. Протоколи медичної сестри з догляду за пацієнтами і виконання основних медичних процедур та маніпуляцій / М.К. Хобзей, Т.І. Чернишенко, В.Г. Апшай, Л.П. Бразалій, І.Я. Губенко, О.Т. Шевченко, Г.М. Івашко та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 256 с.
4. Антоненко Ю.О. Медсестринство в офтальмології. Навчальний посібник для студентів спеціальності 223 Медсестринство. – КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», 2023. – 128 с.

Додаткова:

1. Д.Г.Жабоедов, В.М.Сердюк, Р.Л.Скрипник, В.М.Сакович Офтальмологія: Підручник: ВСВ «Медицина», 2022. – 122 с.
2. Макула. Сучасна діагностика:навчально-методичний посібник/Луценко Н.С., Рудичева О.А., Усакова О.А. та ін.:видавництво Агенство Орбіта-ПІВДЕНЬ, 2019. – 144 с.
3. Офтальмологія: підручник/Г.Д.Жабоедов, Р.Л.Скрипник та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 424 с.

Інформаційні ресурси:

1. Експертні системи в медицині: навчальний посібник / Продеус А.М. та ін. – Запоріжжя: Видавництво ЗДІА, 2014. – 332 с.: іл. - [Електронний ресурс] – режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/ES_UchebnoePosobie.pdf.
2. Інформаційні технології та аспекти управління в охороні здоров'я. Методичні рекомендації /Мартинюк-Гресь С.Д., Сердюк В.Г. – МАУП, 2005. - [Електронний ресурс] – режим доступу: rivneosvita.org.ua/method_kabinet/biblioteka.php/Книги %20/.../nw 14.pdf.
3. Користуйтеся наочними рубриками MeSh (MeSh Database). Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького. - 2016-[Електронний ресурс] – режим доступу: www.studfiles.ru/preview/5280672/page:8/.

Розробники: доцент кафедри, к.мед.н. Віта Ряднова